

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-6S/102/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1022200612
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Jelinková Dudzíková
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:1022200612.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

9 BA-6S/102/2022

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Jelinkovej Dudzíkovej, LL.M., a z členky a člena senátu JUDr. Ingridy Hudecovej a JUDr. Lukáša Galla (sudca spravodajca), vo veci žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bydliskom C. XX, XXX XX D., proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, kancelária Bratislava, so sídlom Račianska 71, 810 05 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. s. KaBA/8761/2022, ČRZ: 41438/2022 zo dňa 13. 04. 2022, takto

rozhodol:

- I. Správny súd v Bratislave žalobu zamietá.
- II. Žalovanému súd právo na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznáva.

odôvodnenie:

I.
Priebeh administratívneho konania

1. Rozhodnutím žalovaného č. s. KaBA/8761/2022, ČRZ: 41438/2022 zo dňa 13. 04. 2022 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) bolo podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. (ďalej len „zákon o právnej pomoci“) rozhodnuté o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci žalobcovi vo veci podania správnej žaloby proti rozhodnutiu Centra právnej pomoci č. KaBA/7690/2022, ČRZ:27274/2022 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného v inej veci“).

2. Žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal na doručenie žiadosti žalobcu o poskytnutie právnej pomoci dňa 23. 03. 2022 v právnej veci podania správnej žaloby proti rozhodnutiu žalovaného v inej veci. Žalovaný ďalej poukázal na ustanovenia § 3 ods. 1, § 6 ods. 1 písm. b) zákona o právnej pomoci ako predpokladov na priznanie nároku na právnu pomoc. V ďalej časti odôvodnenia žalovaný opísal predchádzajúcu genézu udalostí, ktoré viedli k vydaniu napadnutého rozhodnutia:

a) Žalobca pôvodnou žiadosťou doručanou žalovanému dňa 06. 08. 2021 mal požiadať žalovaného o spísanie a podanie žaloby voči rozhodcovskému rozsudku, ktorým bola uložená povinnosť o zaplatenie

sumy vo výške 68,09 Eur s príslušenstvom. Tejto žiadosti žalovaný nevyhovel z dôvodu nesplnenia podmienky hodnoty sporu podľa § 6 ods. 1 písm. c) zákona o právnej pomoci, ktorá v danom čase predstavovala sumu 623,- Eur. Žalovaný preto dňa 17.09.2021 vydal rozhodnutie o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci pod č. s. KaBA/15622/2021, ČRZ: 101534/2020 (ďalej len „rozhodnutie o nepriznaní pomoci 1“).

b) Následne žalobca žiadosťou doručenou dňa 05. 10. 2021 požiadal žalovaného o poskytnutie právnej pomoci vo veci podania správnej žaloby proti rozhodnutiu o nepriznaní pomoci 1 spolu so žiadosťou o predbežné poskytnutie právnej pomoci z dôvodu hrozby zmeškania podania správnej žaloby. Žalovaný rozhodnutím č. KaBA/18890/2021, ČRZ: 120909/2021, zo dňa 03. 11. 2021 (ďalej len „rozhodnutie o priznaní pomoci“), vyhovel žiadosti žalobcu o poskytnutie právnej pomoci a právnu pomoc mu priznal.

c) Žalobca žiadosťou doručenou žalovanému dňa 11. 02. 2022 požiadal o poskytnutie právnej pomoci vo veci podania kasačnej sťažnosti voči uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/278/2021-43, ktorý rozhodoval o správnej žalobe voči rozhodnutiu o nepriznaní pomoci 1. Krajský súd uznesením žalobu odmietol z dôvodu prekážky litispendencie, pretože žalobca podal voči rozhodnutiu o nepriznaní pomoci 1 dve žaloby, pričom žaloba v konaní 5S/278/2021 bola podaná neskôr a predstavovala duplicitné podanie v tej istej veci. Z uvedených dôvodov preto žalovaný vydal rozhodnutie o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci pod č. s. KaBA/6109/2022, ČRZ: 19795/2022 zo dňa 22. 02. 2022 (ďalej len „rozhodnutie o nepriznaní pomoci 2“).

d) Žalobca ďalšou žiadosťou doručenou žalovanému dňa 07. 03. 2022 požiadal o poskytnutie právnej pomoci vo veci podania správnej žaloby proti rozhodnutiu o nepriznaní právnej pomoci 2, kedy mal určiť koniec lehoty na jej podanie na deň 15. 03. 2022. Žalovaný v tejto súvislosti uviedol, že táto žiadosť bola podaná v mimoriadne krátkej dobe pred uplynutím lehoty na podanie uvedenej správnej žaloby, kedy súčasne žalovaný skonštatoval, že aj napriek vynaloženiu značného úsilia a procesného postupu v zmysle internej metodiky nemohol v tak krátkom čase zabezpečiť žalobcovi kvalifikovanú právnu pomoc. Preto žalovaný vydal dňa 10. 03. 2022 rozhodnutie o predbežnom neposkytnutí právnej pomoci č. s. KaBA/7690/2022, ČRZ: 27274/2022 (ďalej len „rozhodnutie o nepriznaní pomoci 3“).

3. Uvedené udalosti žalovaný považoval za rešazenie žiadostí žalobcu, ktoré bolo spôsobené jednak pôvodnou hodnotou sporu neprevyšujúcou v danom čase hodnotu minimálnej mzdy, duplicitným podaním správnej žaloby v konaní, v ktorom bola žalobcovi priznaná právna pomoc rozhodnutím o priznaní pomoci a tiež hraničným zaslaním žiadosti o právnu pomoc v súvislosti s podaním správnej žaloby voči rozhodnutiu o nepriznaní právnej pomoci 2. V danej veci preto podľa žalovaného nebola splnená podmienka vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu zapríčinená podaním žiadosti dňa 07.03.2022 v mimoriadne krátkom čase pred uplynutím lehoty. Týmto nebola podľa žalovaného splnená jedna z podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc, pričom po konštatovaní nesplnenia podmienky zrejme bezúspešnosti sporu žalovaný neprijal stanovisko k tomu, či žiadateľ spĺňa podmienku stavu materiálnej núdze a ešte ďalších podmienok, čo by bolo podľa žalovaného nehospodárne.

II.

Správna žaloba

4. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca správnu žalobu, ktorú dňa 13. 05. 2022 doručil pôvodne na Krajský súd v Bratislave. V žalobnej argumentácii uviedol, že žalovaný pri posudzovaní jeho žiadosti o poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „žiadosť“) vec nesprávne právne posúdil, keďže prejudikoval výsledok právneho sporu kvôli ktorému bola žiadosť podaná a zároveň nezohľadnil aj iné súvisiace dôvody pôvodného sporu, ktoré žalovaný zmätočne popísal vo svojom rozhodnutí. Pri posudzovaní materiálnej podmienky zjavnej bezúspešnosti sporu je podľa žalobcu možné vyhodnocovať len faktory, ako napr. snahu žiadateľa podať podanie, ktoré zákon neumožňuje, príp. zjavne po lehote. Žalobca prezentoval názor, že v posudzovanom prípade sa žalovaný rozhodol stotožniť sa s výsledkom konania, ktoré mal žalovaný v pozícii žiadateľa o právnu pomoc napádať. Rozhodnutie žalovaného preto podľa žalobcu neobsahuje žiadny právne relevantný dôvod pre neposkytnutie právnej pomoci a konštatovanie zjavnej bezúspešnosti sporu nebolo podľa žalobcu odôvodnené. Žalobca preto navrhol, aby súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie k žalobe

5. K žalobe sa podaním doručeným na súd dňa 21. 06. 2022 vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že bol preukázaný dôvod, prečo nebol žalobcovi ako žiadateľovi priznaný nárok na právnu pomoc. V tejto súvislosti žalovaný odkázal na napadnuté rozhodnutie.

6. K vyjadreniu žalovaného sa žalobca následne nevyjadril.

IV.

Relevantná právna úprava

7. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona o právnej pomoci tento zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach, v konaniach o oddlížení podľa osobitného predpisu, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len „vnútroštátne spory“)

8. Podľa § 3 ods. 2 prvá veta zákona o právnej pomoci za podmienok ustanovených týmto zákonom sa právna pomoc vo vnútroštátnych sporoch poskytuje všetkým fyzickým osobám; v cezhraničných sporoch iba fyzickým osobám, ktoré majú bydlisko alebo obvyklý pobyt na území členského štátu.

9. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona o právnej pomoci na účely tohto zákona právnou pomocou poskytované právnych služieb osobe oprávnenej podľa tohto zákona v súvislosti s uplatňovaním jej práv, ktoré zahŕňajú najmä právne poradenstvo, pomoc pri mimosúdnych konaniach, vrátane sprostredkovania riešenia sporov formou mediácie spisovanie podaní na súdy, zastupovanie v konaní pred súdmi a vykonávanie úkonov s tým súvisiacich a úplné alebo čiastočné uhrádzanie nákladov s tým spojených.

10. Podľa § 6 ods. 1 zákona o právnej pomoci fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch.

11. Podľa § 8 zákona o právnej pomoci pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremlčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

12. Podľa § 493e zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) Konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

V.

Posúdenie správnej žaloby

13. Podľa § 3 ods. 1 a ods. 3 písm. b) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, začal s účinnosťou od 1. júna 2023 vykonávať svoju činnosť Správny súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“), na ktorý prešiel od 1. júna 2023 výkon súdnictva v správnej agende vo všetkých veciach z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre. Pred Správnym súdom v Bratislave (ďalej len „správny súd“) je prejednávaná vec vedená pod sp. zn. BA-6S/102/2022, ktorá bola pôvodne vedená pred Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 6S/102/2022. V súlade s platným a účinným rozvrhom práce správneho súdu bola vec v zmysle § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky pridelená do senátu 5S správneho súdu.

14. O žalobe správny súd rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 137 ods. 4 SSP dňa 29. 05. 2025 rozsudkom, ktorý bol v rovnaký deň podľa § 137 ods. 3 druhá veta SSP vyhlásený vyvesením

skráteneho písomného vyhotovenia bez odôvodnenia na úradnej tabuli súdu od 29. 05. 2025 do 13. 06. 2025. Oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené na úradnej tabuli a na webovej stránke správneho súdu dňa 25. 04. 2025.

15. Správny súd ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci podľa § 10, § 13 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) a podľa § 3 ods. 3 písm. b) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného v rozsahu žalobných bodov, vrátane konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

16. Podstata žalobnej argumentácie žalobcu spočívala v námietke nesprávneho právneho posúdenia žalovaného, ktorý mal vopred prejedukovať zjavnú bezúspešnosť sporu, v súvislosti s ktorým žalobca žiadal priznanie právnej pomoci a v námietke zmätočnosti rozhodnutia, kedy žalovaný nezohľadnil aj iné súvisiace dôvody pôvodného sporu, pričom napadnuté rozhodnutie považoval za neodôvodnené.

17. Z judikatúry Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Svk/35/2023 zo dňa 29.11.2023, bod 41 a 42, v súvislosti s posudzovaním zrejmej bezúspešnosti sporu vyplýva, že „Za plne opodstatnené treba považovať oprávnenie správneho orgánu, aby skúmal, či v konkrétnom prípade nejde u žiadateľa o zneužitie práva, alebo či už zo skutkových tvrdení žiadateľa, bez potreby vykonávania dokazovania, nie je nepochybné, že jeho návrhu nemožno vyhovieť, napríklad v prípade zániku práva uplynutím času, dôkaznej núdze a podobne. Za účelom odbremenenia súdov od tzv. šikanózných a bagateľných návrhov zákon č. 327/2005 Z. z. už vyššie citovaným ustanovením § 8 žalovanému zveril právomoc tieto návrhy „eliminovať“ v podobe vydávaní negatívnych rozhodnutí o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, a to z dôvodu nespĺnenia jednej z kumulatívnych podmienok priznania tohto nároku (§ 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.). Rozsah posúdenia zrejmej bezúspešnosti sporu je plne v kompetencii žalovaného a závisí od okolností konkrétneho prípadu. Žalovaný ako príslušný správny orgán (§ 5 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.), za účelom rozhodnutia o nároku fyzickej osoby na poskytnutie právnej pomoci sa musí otázkou zrejmej bezúspešnosti sporu zaoberať, pretože bez splnenia podmienky, že „nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu“ nemožno požadovaný nárok na poskytnutie právnej pomoci priznať, aj keď žiadateľ ďalšie dve podmienky plynúce z vyššie citovaného ustanovenia § 6 zákona č. 327/2005 Z. z. splnil.“

18. V preskúmvanej veci žalovaný posudzoval žiadosť žalobcu o poskytnutie právnej pomoci nielen v spojitosti s rozhodnutím o nepriznaní pomoci 3, voči ktorému chcel podať správnu žalobu, ale aj v kontexte jeho predchádzajúcich žiadiestí o poskytnutie právnej pomoci, ktorá mu nebola priznaná na základe rozhodnutí o nepriznaní právnej pomoci 1 až 3. Správny súd v rámci prieskumu žalobných bodov nezistil, že by žalobca namietal priebeh skutkových okolností (dejav), ktoré žalovaný uviedol v napadnutom rozhodnutí, a to od doby vydania rozhodnutia o nepriznaní právnej pomoci 1 až do vydania samotného rozhodnutia žalovaného.

19. Správny súd v ods. 2 písm. a) až d) tohto rozsudku popísal sled žiadiestí žalobcu o právnu pomoc. V stručnosti je možné konanie žalobcu zhrnúť tak, že žalobca chcel pôvodne podať prvú žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku o zaplatenie sumy 68,09 Eur s príslušenstvom. Na tento účel mu právna pomoc žalovaným priznaná nebola, keďže vec nespĺňala hranicu hodnoty sporu vo výške minimálnej mzdy, od ktorej je možné právnu pomoc podľa zákona o právnej pomoci priznať. Voči nepriznaniu právnej pomoci žalobca podal druhú (správnu) žalobu, ktorá bola Krajským súdom v Bratislave uznesením odmietnutá pre prekážku litispendencie, pretože správna žaloba bola podaná duplicitne. Voči uzneseniu Krajského súdu o odmietnutí žaloby žalobca zamýšľal podať kasačnú sťažnosť a v súvislosti s ňou požiadal žalovaného o priznanie právnej pomoci, ktorá mu poskytnutá nebola a neposkytnutie právnej pomoci v tomto prípade chcel opäť raz napadnúť ďalšou, v poradí treťou (správnu) žalobou, v súvislosti s ktorou žiadal priznať právnu pomoc. Táto mu poskytnutá nebola a preto zamýšľal podať v poradí štvrtú správnu žalobu voči nepriznaniu právnej pomoci a v súvislosti s ktorou požiadal žalovaného o poskytnutie právnej pomoci, ktorá mu rozhodnutím žalovaného nebola priznaná.

20. Pokiaľ žalovaný pri vydávaní napadnutého rozhodnutia zobral na zreteľ predchádzajúce neúspešné žiadosti žalobcu, tak jeho postup bol podľa správneho súdu plne opodstatnený a v súlade so zákonom o právnej pomoci. Pre účely posúdenia žiadosti o priznanie právnej pomoci nie je možné opomenúť fakt, že už predchádzajúce rozhodnutie o nepriznaní pomoci 1 bolo založené na konštatovaní evidentného

nesplnenia jednej z podmienok na priznanie právnej pomoci podľa § 6 ods. 1 písm. c) zákona o právnej pomoci, a to hodnoty sporu, ktorý prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy, keďže hodnota sporu v danom prípade predstavovala sumu 68,09 Eur s prísl. Rovnako je nutné ďalej pripomenúť, že na základe ďalšej žiadosti žalobcu bolo vydané rozhodnutie o nepriznaní pomoci 2, ktoré bolo vydané z dôvodu konštatovanej zrejmej bezúspešnosti sporu, pretože bolo zjavné, že Krajský súd v Bratislave dôvodne odmietol žalobu pre prekážku litispendencie, keďže žaloba bola žalobcom podaná duplicitne a neskôr ako jeho prvá žaloba smerujúca voči totožnému predmetu konania. Ďalšie nadväzujúce žiadosti žalobcu boli už len reťazením na jeho predchádzajúce žiadosti o právnu pomoc a spôsobili vznik opätovných dôvodov na nepriznanie právnej pomoci.

21. Správny súd preto z uvedených dôvodov neprisvedčil žalobnej námietke žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci, keďže žalovaný pri posudzovaní žiadosti žalobcu zobral do úvahy jeho predchádzajúce a na vec súvisiace žiadosti o právnu pomoc, ako aj rozhodnutia o nich. V danom kontexte preto zo strany žalovaného nešlo o prejudikovanie sporu, ale o správne vyhodnotenie histórie sledu udalostí, z ktorého bolo možné odôvodnene prijať záver, že nie je možné žalobcovi priznať nárok na právnu pomoc, pretože jeho uplatňovanie práva bude celkom zjavne bezúspešné.

22. Rovnako nebolo možné napadnuté rozhodnutie posúdiť ako nepreskúmateľné, keďže žalovaný vo svojom odôvodnení opísal dôvody pre nepriznanie právnej pomoci žalobcovi, ktoré spočívali už odpočiatku v uvádzanom reťazení nedôvodných žiadostí o priznanie právnej pomoci.

23. Správny súd preto postupom podľa § 190 SSP žalobu zamietol.

24. O trovách konania správny súd rozhodol v súlade s § 168 Správneho súdneho poriadku, kedy nepriznal žalovanému ako úspešnej strane v konaní nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania, keďže priznanie trov žalovanému je v zásade výnimočnej povahy a v danom prípade nárok na náhradu trov nebolo možné spravodlivo požadovať.

25. Rozsudok prijal senát správneho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú môže podať oprávnený subjekt (§ 442 SSP), a to v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia na Správny súd v Bratislave. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zjavné, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V kasačnej sťažnosti nemožno uplatňovať nové skutočnosti a dôkazy okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podanej kasačnej sťažnosti (§ 441 SSP).

Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440 SSP, ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred správnym súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, alebo ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia správneho súdu (§ 439 ods. 3 SSP).

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.